

BOYUN EĞME

HAFTALIK SIYASİ GAZETE ■ 31 MAYIS 2019 CUMA ■ 1 TL

ŞOK Market'te şok sömürü

Şok işçileri, son kullanma tarihi gelmiş gıda ürünlerini satın almaya zorlanıyor. Hiçbir iş güvenliği önlemi yok. Fazla mesailer 'deftere yazılıyor' ve ödenmiyor. İşçileri birbirine düşürmek için türlü yöntem geliştirilmiş. İyi haberse şu: İşçiler dayanışma içinde birlikte hareket etmeyi öğreniyorlar. • Sf4

PE

Laikliği ayaklar altına böyle aldılar

Ülkenin son 17 yılı, 'siyasal islam' kimliğini gizleme ihtiyacı duymayan bir partinin yönetimi altında geçti. İktidar, eğitimden, sağlık sistemine her konuda dine dayalı uygulamalarla laikliği ayaklar altına almayı geçti, cumhuriyeti neredeyse bir şeriat devletine dönüştürdü.

Laikliğe vurulan öldürücü darbeleri tamamlayanlarsa, "Atatürk cumhuriyetini AKP şeriatından kurtarma" iddiasıyla siyaset yapanlar oldu.

Din siyasette geçer akçe olmasını kabul ettiler. İş, AKP seçmenini tavlama için dinsel motifleri kullanmaktan çıktı: AKP ile dincilik yarıştırmaya vardılar.

"Benim yaptığım camii daha büyüktü" diyerek belediyecilikte başarının din ölçütlerini kabullendiler.

"Günde 60 iftar yaptık" diyerek, çalışkanlık, özveri ve halkla muhabbeti de dinin ölçütleri ile tanımlanır hale getirdiler.

Yıllardır din ve paranın hakimiyeti altında olan ülke siyaseti artık laikliğin üzerinde tepinenlerin gövde gösterilerine terk edilmiş oldu.

İFTARDA SOSYAL, SAHURDA DEMOKRAT

İftar yemekleri düzenleyerek siyaset yapmak sağın tekelindeydi. Demirel'den Özal'a, Türkeş'ten Erbakan'a iftar yemekleri siyasetçilerin bir yandan boy gösterdikleri bir yandan da "yemek dağıttıkları" propaganda düzenekleri oldu.

Geride bıraktığımız birkaç haftada sağda siyaset iftar konuşmalarında yapılır oldu. "Bülent Arınç, Manisa'da bir iftara katıldı ve şu konuşmayı yaptı" gibi haberler bir süredir günlük siyasete yön veriyor.

Sosyal demokratlara tarihlerinde görülmemiş bir performans sergiliyorlar. Üstelik yaranamıyor, komik duruma düşüyorlar. Son olarak İmamoğlu'nun yine kameralar eşliğinde katıldığı bir iftar sofrasındaki "Her akşam 60 - 70 iftar açtık

Beylikdüzü'nde. Şimdi de kısmet büyüdü. Allah nasip etti" sözleri AKP medyası tarafından alaya alındı.

Daha önce benzer bir şey Muharrem İnce'nin başına gelmişti. Her gün 5 vakit namaz kılmadığını "Beş vakit namaz kıyıyor falan değilim" sözleriyle "itiraf eden" İnce, bir küçük ama ile yaranmacılığa ısrar etmişti: "15 yaşından beri her gün cuma namazı kıyıyorum Allah'a şükür. Saklı gizli bir şey değil ki bu." Sadece bir dil sürçmesiymiş ama uzun süre alay konusu oldu.

AKP'yle iftar yarışına kalkmanın, AKP'yi doğrulamak, onu desteklemek olduğunu bir türlü anlayamayan düzen muhalefeti, hâlâ iktidarla dindarlık yarıştırmakta ısrar ediyor.

YSK kararı: İmam da sandık kurulu başkanı olabilir SADECE SEÇİM DEĞİL LAİKLİK DE İPTAL

Sandık kurullarının bileşimi YSK'nın İstanbul seçimlerini "imha" ederken öne sürdüğü dayanaklardan biriydi. Bunun bir iptal gerekçesi olamayacağı, böyle bir gerekçeye başvurulduğunda örneğin Cumhurbaşkanı'nın da "mazbatasının" geri alınmasının gerekeceği gibi şeyler yeterince söylendi.

İstanbul'un çalınan seçimi sonrasında yenilenen sandık kurulları ile ilgili gelen bilgiler gerçekten isyan ettirecek şeyler içeriyor.

Son olarak ilçe seçim kurullarının soruları üzerine YSK, imamların da sandıklarda görev alabileceğini, sandık kurulu başkanı olmalarında sakınca olmadığını karara bağladı.

Konu, imamların büyük bir bölümünün zaten AKP yanadaşı olacağı varsayımından hareketle tartışılıyor. Oysa bu kararın doğrudan laikliğin iptal edilmesi anlamına geldiği, asıl vahim olanın da bu olduğu çok açık.

Din adamlarının seçimlerde devlet görevlisi olarak etkinleştirilmesi, laik cumhuriyet ilkesini bir kez daha ihlal ediyor.

OSMANLI CUMHURİYETİ'NDE LAİKLİK

Yıllardır sağın yaptığı şey bu: Dinsel kuralları her yere sızdırmaya, laiklik ilkesini her fırsatta eritmeye çalışırlar.

AKP'li 17 yıldaysa küçük denemelerin, alan kapatmaların, belli uygulamalarla yayılmanın yerini dinin hakimiyeti aldı.

Daha önce "gizli gündem" olarak görülebilecek şeyler artık açıktan yapılıyor ve düzen muhalefeti seyrediyor.

Son birkaç ayda yapılanlara bakın! • Sf2

TKP'den YSK kararı konusunda bireysel başvuru SEÇİLMİŞ BAŞKANIN HAKKI KENDİ BİLECEĞİ İŞ AMA BİZİM OYUMUZ GASBEDİLDİ

Türkiye Komünist Partisi üyesi bir İstanbul seçmeni, YSK'nın seçim iptal kararıyla ilgili Anayasa Mahkemesi'ne başvuruda bulundu.

YSK'nın iptal kararının usul ve esas yönünden hukuksuz olduğunu anlatan başvuru dilekçesinde, bu hukuksuz kararın bireysel olarak anayasal güvence altına alınmış olan seçme haklarının da ellerinden alındığı bildirildi.

TKP, 23 Haziran'da yapılacak oylamanın gayrimeşru olduğunu, seçim iptal kararındaki hukuksuzluğun sadece İmamoğlu'nun seçilmiş başkan olarak uğradığı bir haksızlık olarak görülemeyeceğini, iptal kararıyla Genel Oy Hakkı'na bir saldırıda bulunulduğunu savunuyor.

Türkiye Komünist Partisi, maddi kaynaklarını üyelerinin ve dostlarının, dışından tırnağından artırdıklarıyla partiye aidat ve bağış verenlerin katkılarıyla oluşturuyor. Türkiye Komünist Partisi'ne bağışlarınızla katkı koyabilirsiniz. Hesap numaralarımız şöyle:

HAYDİ UNUTMAYALIM, BİZ GÜCÜ

T. HALK BANKASI
Kadıköy/İstanbul Şubesi
Şube kodu : 0140
Hesap no: 16000060
Türkiye Komünist Partisi IBAN:
TR960001200914000016000060

NERDEN ALIRIZ? DAYANIŞMA

YAPI KREDİ BANKASI
Ümraniye Çarşı Şubesi
ŞUBE KODU : 1171
HESAP NO: 87854153
Türkiye Komünist Partisi IBAN:
TR490006701000000087854153

AKBANK
Bahariye Şubesi
Şube kodu : 0141
Hesap No : 0128702
Türkiye Komünist Partisi IBAN:
TR320004600141888000128702

Osmanlı Cumhuriyeti'nde laiklik

Bir zamanlar moda olan söz buydu: Laikiz elhamdülillah. Devir değişti. Artık uygun ifade bu: Laikliğin ruhuna el fatiha!

Dinin toplumsal yaşamı düzenleyen temel kurallar bütünü olarak sunulması, siyasetin ve devlet organizasyonunun dinin ve dinsel otoritelerin işgal alanı haline getirilmesi sağ siyasetin bir bütün olarak temel direklerindendi. 70 yılın gerçeği bu.

AKP'li 17 yıldıysa küçük denemelerin, alan kapatmaların, belli uygulamalarla yayılmanın yerini dinin hakimiyeti aldı.

Daha önce "gizli gündem" olarak görülebilecek şeyler artık açıktan yapılıyor.

"Tehlikenin farkında mısınız" sözleriyle kendini ifade eden merkez sol muhalefet de laikliğe yoğunlaşmış bir muhalif duyarlılığı neredeyse terk etti, dinselleşme bildiği gibi at oynatıyor ve düzen muhalefeti seyrediyor.

Son haftalara sığın örneklerle göz gezdirilim.

SAĞLIK BAKANLIĞI'NDAN RAMAZAN SOFRASI

Sağlık Bakanlığı ramazan için örnek sofraya hazırladı. Konuyla ilgili bilgilendirme yapan diyetisyen Betül Çiçek, "Sahurda tuzlu gıdaları, kızartmaları, ağır hamur işlerini tercih etmemek, iftarda yavaş yavaş yemek ve çok çiğnemek önemli" dedi.

Sağlık Bakanlığı, bu çalışmayı yurttaşların bir bölümü için sağlık konulu bir bilgilendirme olarak değil bir dinsel etkinlik olarak gerçekleştirdi. Basında çıkan haberlere göre Hekimevi'nde ramazanın hemen öncesinde düzenlenen etkinlikte, ramazan ayında oruç tutanların yeterli ve dengeli beslenmesi için iftar, sahur ve ara öğünde tüketilmesi gereken yiyeceklerin yer aldığı örnek sofralar hazırlandı.

LAİK DEVLET TELEVİZYONUNUN KURAN OKUMA YARIŞMASI

Devlet televizyonu TRT "Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Yarışması" düzenledi. 5 yarışmacı seyirci ve jüri huzurunda yarıştı. Puanlama sonucunda gün birincisi olan yarışmacılar hafta finaline, hafta birincileri ve ikincileri ise ay finaline yükselecek. Yarışmada ayrıca her bir jüri üyesinin bir yarışmacıyı direkt olarak hafta finaline taşıma yetkisi de olacak. Programa katılan her yarışmacıya değişen miktarlarda altın ödül ve çeşitli hediyeler verilecek.

SOFRA SİYASETİNİN BİR DE BÖYLESİ VAR

Bazı siyasetçiler ramazan ayında makam ya da yemek masasından kalktı ve halkın yer sofrasına indi. Antikapalist Müslümanların "yeryüzü sofrası" bu şekilde düzenlendi.

"İslamın, yoksuldan yana, sömürüye ve adaletsizliğe karşı olan özünü temsil ettiği" düşünülen bu siyaset tarzının, siyaseti dinselleştirilmenin bir başka türü olduğunu görmeyen sosyalistlerin çokluğu ise hala düşündürücü.

RİYA SOFRALARI

Bu yıl da, daha önce hep olduğu gibi her meydanda bir ramazan çadırı kuruldu ve bedava yemek dağıtıldı. Oruç tutanlardan çok "bedavacı yurttaşların" rağbet ettiği bu çadırlar artık partilerüstü bir konumda. Her düzen partisinin bir yerlerde bir çadırı var.

Başkan Recep Tayyip Erdoğan'ın iftar sofralarında özel bir yeri var. Erdoğan, Dolmabahçe Sarayı'nda sanatçı ve sporcular ile bir iftar programına katıldı.

Törene sanat ve spor camiasından birçok ünlü isim katıldı. Çoğunun oruçla namazla işinin olmadığını söyleyerek alemin bildiği isimler her zaman olduğu gibi oruç açma oyunlarını sahnelledi.

GELENEKSEL YEMEKHANE YASAKLARI

Ramazana ayına sayılı günler kala Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi'nde tepki çeken bir gelişme yaşandı. Üniversitedeki yemekhanelere yazılar asılarak, Ramazan ayında öğlen yemekleri verilmeyeceği, öğrencilerin talebi olursa iftar yemeği verilebileceği belirtildi.

Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi öğrencileri ile birlikte Erzurum Atatürk Üniversitesi öğrencileri de, ramazan ayında okullarında yemek yiyemeyeceklerini dile getirerek sosyal medyada mağduriyetlerini aktardı.

İstanbul Teknik Üniversitesi rektörlüğüse ramazan boyunca yemek saatlerini geç saatlere alacağını duyurdu. İftar saatine uyumlu hale getirilen akşam yemeği saatleri öğrencilerin faydalanabileceği saatlerin dışında. Öğrencilerin yoğun olarak kullandığı MED çimlileri de ramazan boyunca kullanıma kapatıldı.

RAMAZANA UYGUN SOSYAL DEMOKRASİ

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan adayları Ekrem İmamoğlu, "Ramazan'a uygun disiplinle çalışacağız. Herkesin inancına saygı duyan güzel yürekli insanlar olarak çalışacağız" diye konuştu.

AKP'nin itirazı üzerine YSK tarafından hakkının yendiğini belirten İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu "Ramazan kul hakkı yememe ayı. Biz bu ülkede gençlerimiz başka ülkelerde hayal kursun istemiyoruz. Biz bu ülkede kul hakkı yenmesin istiyoruz. Bizim Ramazan ayında ettiğimiz dualar bunlar" dedi. İmamoğlu bu sözleri bu sefer bir iftar yemeğinde değil "İstanbul Gönüllüleri"ne hitap ettiği bir toplantıda sarfetti.

HAYIRLARA VESİLE OLMAYAN TÜRBE ZİYARETİ

Ekrem İmamoğlu İstanbul'da resmi olmayan sonuçlara göre büyükşehir belediye başkanlığını kazandıktan sonra Fatih'te cuma namazını kılıp Fatih Sultan Mehmet ve Gazi Osman Paşa türbelerini ziyaret etti. Ekrem İmamoğlu, İstanbul'da gerçekleştirdiği türbe ziyaretinden fotoğrafları, sosyal medya hesabından paylaştı ve İstanbul'da yaşayan 16 milyon vatandaşın geleceği için dua ettiğini belirtti.

CHP adayı paylaşımında, "Beykoz'da Hz. Yuşa Türbesi'ni ziyaret ederek 16 milyon İstanbulluya mutlu bir gelecek için dua ettim. Hz. Mevlana'nın da güzel bir sözü var; 'Yapraksız kaldın diye gövdeni kestirme. Zira bu işin baharı var.' diye. Bahar, umuttur. Tam da baharın o güzel günlerindeyiz" ifadesini kullandı.

SEN İFTARI SEVİYORSUN DİYE ERDOĞAN'IN DA SENİ...

Erdoğan'ın Dolmabahçe Sarayı'nda düzenlenen ünlüler iftarına Mustafa Ceceli'nin de katılmak istediği ancak davetli olmadığı halde kapısını zorladığı iftardan geri çevrildiği iddia edildi. (Basından)

'TÜRBE ZİYARETİ BİZİM İŞİMİZ'

AKP'nin İstanbul Büyükşehir Belediye başkan adayları Binali Yıldırım, İstanbul'a geldikten sonra Eyüp Sultan Camii'ni ziyaret etmiş, camii imamı Metin Çakar, türbe önünde yapılan duada Yıldırım için oy istemişti. İmamoğlu'nun seçimler öncesinde aynı şekilde ziyaret ve ibadet talebininse geri çevrildiği anlaşıldı.

ŞERİATA BAĞLILIĞI GÜÇLÜ TUTACAKMIŞIZ!

"Şeriata, yani hukuka olan bağlılığı ne derece güçlü tutarsak, geleceğimize o denli güvenle bakabiliriz." Recep Tayyip Erdoğan, 22 Mayıs 2019, Adli Yargı Hakim ve Cumhuriyet Savcısı Kura Töreni

PATRONLARIN ENSESİNDEYİZ

Fabrikalarda, işyerlerinde dayanışma büyüyor

PE BURSA İŞ YERİ TEMSİLCİLERİ BULUŞTU

Patronların Ensesindeyiz Ağı Bursa'daki ilk iş yeri temsilcileri toplantısını gerçekleştirerek önümüzdeki döneme dair mücadele başlıklarını ve çalışma planını belirledi. 26 Mayıs Pazar günü Eğitim-İş Sendikası'nda gerçekleşen toplantıda mazeretlilerle birlikte yirmi fabrika temsil edildi.

İşçi sınıfına dönük saldırılara yanıt vermek ve daha örgütlü bir sınıf hareketi yaratmak için Ekim 2018'de yola çıkan Patronların Ensesindeyiz Ağı, Bursa'daki çalışmalarını yeni bir evreye yükseltmek için iş yeri temsilcileri toplantıları düzenlemeye başladı.

Toplantıda ilk söz alan Yaşar Çelik işçi sınıfının güncel durumunu değerlendirerek PE ağının misyonuna açıklık getirdi. İşçi sınıfının bugünkü en büyük sorununun örgütsüzlük olduğunu söyleyen Çelik, bugüne kadarki bütün kazanılmış hakların örgütlü ve kararlı mücadelelerin eseri olduğunu ve toplantıyla amaçlananın da yeni mevziler elde etmek için hazırlanmak ve mücadele

etmek olduğunu vurguladı.

Toplantının ikinci konuşmacısı avukat Gökhan Küçükaşık ise mücadelenin hukuk alanında nasıl karşılık bulduğuna ve Bursa'daki PE avukatları olarak nasıl katkı yapabileceklerine değindi. Patronların iktidarın kural tanımazlığından aldıkları güçle çok basit hilelerle işçilerin haklarını ellerinden alabildiklerini hatırlatan Küçükaşık hukukçuların misyonunu sadece dava aşaması ile sınırlamayıp her an sürece müdahil olacaklarını ifade etti.

NASIL ÖRGÜTLENECEĞİZ, NELER YAPACAĞIZ?

Toplantının ikinci kısmında farklı fabrika-

lardan işçiler söz alarak yaşadıkları problemleri ve örgütlenme deneyimlerini paylaştılar. Toplantıda önümüzdeki döneme dair somut kararlar alındı.

Alınan kararlardan ilki, henüz iş yeri komitesi kurulmamış fabrikaların tümünde iş yeri komitesi kurulması oldu. Kendi fabrikalarından örnek veren işçiler sorunlara hızlı yanıtlar üretebilmenin ilk koşulunun iş yerlerinde birlikte hareket etme yeteneğinin gelişmesi olduğunu vurguladılar.

İkinci karar, PE ağında buluşan işçilerin sorun, ihtiyaç ve mücadelelerinin paylaşılacağı ve sınıfın farklı kesimlerinin birbirlerinin gündeminden haberdar olacağı bir iletişim ağının kurulması oldu.

Üçüncü olarak, işçi sınıfının mücadele, dayanışma ve eğitim merkezleri olarak Bursa'da açılacak olan semt evlerinin etkin şekilde kullanılması ve mümkün olan yerlerde işçi evleri açılması kararı alındı.

Dördüncü karar patronların en büyük saldırılarından biri olan kıdem tazminatı ile ilgiliydi. TKP Emek Merkezi tarafından hazırlanan broşürün etkin kullanımı ile bir sonraki toplantıya kadar yoğun bir çalışma yapılması ve işçilerin mücadeleye hazırlanması kararlaştırıldı.

Son karar ise 30 Haziran Pazar günü büyük bir piknik düzenlenmesi ve iş yeri temsilcileri toplantısının ikincisinin orada gerçekleştirilmesi oldu.

'BU GÜCÜN FARKINA VARMALIYIZ'

Toplantının ardından görüşlerini aldığımız işçiler şunları söyledi:

Yüksel: Öncelikle kendi haklarımıza sahip çıkmamız lazım. Ben tecrübeliyim daha önce ciddi bir iş kazası geçirdim. 7-8 yıldır mahkemem sürdüğü halde daha hakkımı alamadım. Bu yüzden kendim ve ailemiz için "patronların ensesindeyim" dememiz lazım.

Gülşay: Kriz dayatılarak bütün haklarımızı teker teker elimizden alıyorlar. Buna karşı mücadele edip işçi arkadaşlarımızla dayanışmak, haklarımızı geri almak ve daha insani koşullarda yaşamak istiyorum.

Uğur: Emekçiler olarak bu sömürü sisteminin durmasını istiyoruz, gerçekten aydınlık, emeğimizin karşılığını alacağımız bir sistem de kurmak istiyoruz aynı zamanda ve bunun yolunun örgütlü mücadeleden geçtiğini biliyoruz. Fabrikada geçen elektrik kesildi 4-5 saat çalışılmadı. O elektrik işçileri örgütlü olduğunda hayatı durdurabilir. Bu gücün farkına varmalıyız.

Kadir: PE ağı bizim örgütlenmemiz için çok değerli ve kıymetli o yüzden buradayız. Geçmiş kazanımların geriye değil ileri gitmesi için çalışacağız. Biz bir iş yeri komitesi kurduk. Önceden bize ne söylense onu yapıyorduk ama artık ortak akılla birlikte gelişmelerde anında müdahale edebiliyoruz.

DOĞA KOLEJİ'NDE ÖĞRETMEN DAYANIŞMASI YÜKSELİYOR

Doğa Koleji Öğretmen Komitesi, geçen cumartesi günü sözleşmeler, kıdem tazminatları ve bir patronun başında olduğu Milli Eğitim Bakanlığının açıkladığı gerçilik ve piyasacılığın iç içe geçtiği "yeni eğitim modeli" gibi konularda sözlerini ortaklaştırmak için toplandı. Toplantı sonrasında yayımladıkları bildiriye okurlarımızla paylaşıyoruz.

Her toplantımız, yeni öğretmenlerin aramıza katıldığı, aramıza katılmayanların mesajlarını gönderdiği ve dayanışmaya ortak olduğu, öğretmenlerin kendi güç ve toplumsal misyonlarının farkına vardığı yeni bir deneyim haline geliyor. Artık bu toplantılara diğer özel okullarda sömürü koşullarını tecrübe etmiş ya da eden öğretmen arkadaşlarımızı

da katıyor, birbirimizle paylaşımlarda bulunuyor ve ortak mücadele gündemleri belirliyoruz.

Tüm bunları patronun çeşitli inceliklerle yaygınlık kazandırmaya çalıştığı "fısıltı gazetesi"ne karşı örgütlü durarak cevap veriyoruz!

Cumartesi günü yaptığımız toplantıda görüştüğümüz konuların başında patron tarafından

bilinçli olarak geciktirilen sözleşmeleri ana gündem olarak ele aldık. Özel okul öğretmenlerinin sözleşmelere imza atmadan yapmaları gerekenler hakkında yayınladığımız çalışma, bu gündem içerisinde oldukça büyük önem taşıyor. Bu görüşmelerimizin hemen ardından açılmaya başlanan sözleşmeler için ise, gelen ilk bilgiler % 45'lere varan enflasyon karşısında "zam" olarak değerlendirilemeyecek küçük rakamlar, azaltılan ders saatleri, bitmeyen ve yaratılan norm fazlalıkları, kimi kampüslerde gizlenen kimi kampüslerde ise öğretmenlere verilen sözleşme evrakları, yüklenen yeni ve

ağır iş yükleri ve geldiği açık seçik görülen ciddi bir öğretmen kıyım dalgasıdır.

Öğretmen arkadaşlarımız bu duruma hazırlıklı olmalı, önlem almayı örgütlenerek yapmalıdır.

Doğa Koleji Öğretmen Komitesi olarak, tüm meslektaşlarımızı haklarını bilmeye ve savunmaya, hukuksuzca yapılan işten çıkartmalara ve dayatmalara karşı bir araya gelmeye, okullarında yapılanları PE ağı ile paylaşmaya ve komitemizi güçlendirmeye çağırırken velilerimizi de gelen bu kıyım karşı öğretmenlerine sahip çıkmaya ve ses çıkarmaya davet ediyoruz.

Okul yönetimlerine sesleniyoruz!

Öğretmenleri haksız ve hukuksuz uygulamalarla yıpratmaya, tehdit etmeye, bir paçavra gibi kapı dışarı koymaya son verin!

Patronların Ensesindeyiz Ağı Doğa Koleji Öğretmen Komitesi

Beyoğlu Semt Evi açılışı yapıldı

Beyoğlu Semt Evi 26 Mayıs Pazar günü açıldı. Açılışa katılanları "Beyoğlu Kent Suçları" sergisi karşıladı. Sergide Emek Sineması'nın yıkılışı, Okmeydanı kentsel dönüşüm projesi, Haliç Tersaneleri, Karaköy ve Tophane rıhtımları, Taksim Meydanı, Tarlabası kentsel dönüşüm projesi ve Beyoğlu semt evine yer verildi.

TKP İstanbul İl Başkanı Aydemir Güler, açılışta yaptığı konuşmada İstanbul'un her mahallesine bir semt evi açılması gerektiğini söyledi ve semt evlerinin en sade haliyle sömürüye, gerçiliğe, doğa ve kültür düşmanlığına karşı ayağa kalkmak isteyen emekçilerin kol kola girdiği yerler olduğunu anlattı.

PATRONLARI ÖRGÜTLENEREK ŞOKE ETMENİN ZAMANIDIR

ŞOK MARKET'TE ŞOK SÖMÜRÜ

Şok işçileri, son kullanma tarihi gelmiş gıda ürünlerini satın almaya zorlanıyor. Hiçbir iş güvenliği önlemi yok. Fazla mesailer 'deftere yazılıyor' ve ödenmiyor. İşçileri birbirine düşürmek için türlü yöntem geliştirilmiş. İyi haberse şu: İşçiler dayanışma içinde birlikte hareket etmeyi öğreniyorlar.

Patronların Ensesindeyiz Ağı ile iletişime geçen bir Şok Market çalışanı, market işçileri olarak uğradıkları sömürüyü ve son derece kötü çalışma koşullarını aktardı. İşe giriş sürecinden bu yana yaşadıklarını PE Ağı ile paylaşan işçiyile yapılan söyleşiden kısa bir özet şöyle:

Öncelikle bizlerle temasa geçtiğiniz ve tüm Şok Market çalışanları adına, uğradığınızı sömürüyü dile getirdiğiniz için teşekkür ederiz. Ne zamandan beri Şok bünyesinde çalışmaktasınız ve işe giriş sürecinize dair bizimle paylaşmak istediğiniz şeyler var mı?

Yaklaşık 3 seneyi aşkın süredir Şok Market zincirinin bir şubesinde çalışmaktayım. İşsizlik kaygısıyla işe giriş sürecimizde hiçbirimizin seçici davranma lüksü olmuyor. Ben de çalışmak zorunda olduğum için bu markete iş başvurusunda bulundum.

Başvuru sırasında çoğu ücret karşılığı alınabilecek birçok evrak talep ettiler. Psikolojik teste tabi tuttular. Evrakların toplanma sürecinde yaklaşık 300 TL masrafım oldu, bu evrakları işe giriş girmeyeceğimiz belirsizken istedikler. Yani işe kabul edilmeseydim, zaten sıkışık olan maddi durumum içinde fazladan 300 TL kaybım olacaktı. Önce parayı verdik, sonra sonuçlar açıklandı ve bir şubede işe

başladım. Parayı verip, evrakları teslim ettikleri halde işe alınmayan arkadaşlarım da oldu.

İşe başladıktan sonra neler oldu?

İlk günler işsizlikten kurtulduğumu düşündüğüm için mutluydum. Az da olsa bir kazancım ve sabah gidecek bir işim vardı ancak bu mutluluk çok kısa sürdü.

İlk karşılaştığım zorluk mola kullanmak konusundaydı. Yoğun ve uzun çalışma saatleri boyunca neredeyse hiç mola kullanamıyorduk. Mola diye bir kavramın Şok Market'te yok. Normalde bir buçuk saat olması gereken mola hakkımızın en fazla yarım saatini, o da kaçak muamelesi yaparak kullanıyorduk.

Mesailerimiz de tamamen keyfi şekilde belirleniyordu. 08.45'te başlayan mesaim defalarca 08.15'te başlamak zorunda bırakıldığım oldu, üstelik sadece bir gece öncesinden haber vererek mesai süremizi istedikleri gibi ayarlayabiliyor, uzatabiliyorlardı. Bu duruma itiraz edecek olursak "kapı orada" diyorlardı. Giriş-çıkış saatlerimiz tamamen günlük ve keyfi biçimde belirleniyor ve bu keyfiyete hiçbir biçimde itiraz etme hakkı tanınmıyor. Edeni işsiz kalmakla tehdit ediyorlar.

Bu durumda günlük çalışma süreniz 10 saati geçiyor mu?

Evet, çoğunlukla böyle oluyor.

Mola kullanılmıyorlar diyor-sunuz. Dinlenme süresi İş Kanunu'na güvence altına alınmasına rağmen bundan mahrum bırakılıyor-sunuz. Yemek, tuvalet, dinlenme gibi temel ihtiyaçlarınızı nasıl gideriyorsunuz?

Az önce değindiğim gibi, en fazla yarım saatte hepsini gidermek zorundayız. Tüm gün içinde yarım saat. Elbette hiçbirini sağlıklı biçimde gidemiyoruz.

Bir ayağı gıda sektöründe olan bu firma öğle yemeğinizi çıkarıyor mu ya da yemek ücreti veriliyor mu?

Çok cüzi bir tutar yatırılıyor. Günlük ortalama 7 TL. Zaten dışarı çıkıp yiyecek zamanımız yok. Çubuk kraker, meyve suyu vb. gibi sağlıksız yiyeceklerle geçiştiriyoruz.

İşten çıkış saatleriniz nasıl?

Marketler 21.15'te kapanır, eğer kapanış vardiyesine denk geldiyse 22.00'ye kadar işiniz bitmez. Bunun için fazla çalışma ücreti talep ederseniz, insan kaynakları size "elini çabuk tutsaydın, kalmasaydın" der. Kesinlikle fazla çalışma ödemesi diye bir uygulama yok. Ne akşam ne de hafta sonu. Bu konuda yapılan en yaygın uygulama ya hiç vermemek, ya da bir deftere kaydetmek. Kaydettikleri fazla süreleri işten ayrıldığımızda

vereceklerini söylüyorlar, ancak kesinlikle verilmiyor. Kimseye böyle bir ödeme yapıldığını duymadım.

Marketlerde kasiyer olarak çalışanlar belli mi? İş tanımlarınız belli mi?

Hayır, değil. Herkes başkasının koduyla veya kendi koduyla kasiyerlik yapıyor. Paspas da yapıyor, reyonda da çalışabiliyor.

Maaş ödemeleri ve sigorta konusunda sıkıntı yaşıyor musunuz?

Maaşımız asgari ücret olarak veriliyor. Şimdilik sigorta konusunda bir sıkıntı yaşamadık.

İş güvenliği uygulamaları hakkında ne söylemek istersiniz? Market sınırları içinde, depolarda, taşıma esnasında herhangi bir tedbir alınıyor mu? İş yeri hekimi var mı?

İş güvenliğine dair alınan bir önlemlerle hiç karşılaşmadık. Marketlerde ecza dolabı bile yok. Başımıza bir kaza geldiğinde kendi paramızla eczanelerden malzeme alıyor, doktora gidiyoruz.

Bu duruma tepki gösterene, "beğenmiyorsan işten ayrılabilirsin" deniliyor.

Çalışanlara ait ürün kotası uygulaması yapılıyor mu?

Evet, kotanın altına düşmeniz halinde iade yazmak yerine yine satın aldıyorlar. Ben bu şekilde maaşımdan ortalama 130 TL'yi her ay Şok patronlarının cebine koyuyorum. Aksi halde ya soruşturma geçiririm

ya da işten atılırım.

Şok Market sadece hukuka aykırı uygulamaları işsizlik tehdidiyle dayatmakla kalmıyor, aynı zamanda son kullanma tarihi geçen ve satılmayan ürünleri zorla satın alarak sizin üzerinizden para da kazanıyor o halde.

Evet.

Servis vb. başka haklar var mı?

Hayır, ilgili şubeye uzakta oturan işçiler ya en baştan eleniyor ya da bir bahaneyle işten çıkarılıyor. Ayrıca bazen market çalışanlarının şubesini hiçbir gerekçe sunmadan ve onay almadan değiştiriyorlar, elbette karşı çıkan işten çıkarmakla tehdit ederek, istifaya zorlayarak yapıyorlar bunu. Şube değişikliğini bir nevi, işten çıkarmak istedikleri işçilere tazminat ödememek için, onları istifaya zorlamak için kullanıyorlar.

Mola iznimiz yok dediniz, peki hafta sonu ve yıllık izinleriniz nasıl kullanıyorsunuz?

Tamamen keyfi biçimde oluyor. Mesela ben 3 hafta üst üste hafta sonu izin yapmadım. Yıllık izni de personel eksikliği gerekçesiyle genelde kullanılmıyor, kullanmak isteyenlere de, "istifa et, tatile git o zaman" diyorlar.

'BOZUK ETLERİ ÇOCUKLARIMIZA YEDİRMEMİZİ BEKLİYORLAR'

Başka ne gibi haksız uygulamalara maruz kaldınız? Ne tür yerleşik usulsüzlükler ya da mobbing uygulamaları mevcut?

Örneğin hepimizin kasa kodları var. Eğitimde kasa kodları kişiseldir, kimseye paylaşmayın dense de mağaza müdürleri bu kodları herkesle paylaşıyor. Bu paylaşım sonucu doğacak her türlü riskten de o kasa kodunun asıl sahibi sorumlu tutuluyor. Çıkan maddi açıkları, o kod hangi işçiyi sahipse o ödüyor. Böylece işçiler arasında da gerilim yaratılmış oluyor. Kasa açıklarını market asla karşılamıyor, işçilerin ücretinden kesiliyor. Ayrıca son kullanma tarihi kısa olan kimi ürünleri; kırmızı et, tavuk, süt ve süt ürünleri grubu gibi ürünler son kullanma tarihine kadar satılmazsa, bizim onları satın almamız isteniyor. Buna mecbur bırakılıyor. Son kullanma tarihi geçtikten sonra kendi paramızla alıp, çöpe attığımız etler, sütler, yumurtalar oluyor. Bu ürünleri biz işsiz kalmamak için paramızla satın alıp, çöpe atıyoruz.

Bu uygulamaya itiraz ettiniz mi?

İtiraz edince, "o zaman çöpe atmayın yiyin" diyorlar. Bozuk etleri çocuklarımıza yedirmemizi bekliyorlar.

'CESUR OLMALI, YAN YANA DURMALIYIZ'

Market çalışanları tüm bu haksız uygulamalara maruz kalırken kendi aralarında nasıl bir iletişim sağlıyorlar? Diğer çalışanlarla ilişkiniz nasıl?

Diyebilirim ki yüzde doksanimiz uyum içinde hareket ediyoruz. Birbirimizi kollamaya çalışıyoruz, yeri geliyor durumu daha kötü olan biri satın almak zorunda kalmamızı diye, onun kotasındaki bozuk yiyecekleri biz aramızda para toplayıp alıyoruz. Bazı mağaza, hatta bölge müdürleri bile zaman zaman dayanışma gösteriyor. Bize bu haksızlıkları yaşatanlar esas olarak en baştaki patronlar, CEO'lar.

Tüm bu söylediklerinizden sonra, işsiz bırakma tehdidiyle sağlıksız, hukuksuz koşullarda, keyfi olarak belirlenen çalışma saatleri boyunca, iş güvenliğinden yoksun biçimde çalışmak zorunda bırakılan Şok Market işçilerine nasıl seslenmek

istersiniz?

Aslında hem Şok Marketlerde hem de başka sektörlerde birçok şey değişebilir. İşçilerin kendi güçlerinin, emeklerinin değerinin farkına varıp daha cesur olması lazım. Bu düzen için vazgeçilmez bir unsur varsa, o da işçilerin emeği. Üzerinden milyartarca lira kâr edilen bu emek en vazgeçilmez unsur. Ve patronlar esasen bu emeğin sahibi olan işçilerin gücünün farkında. İşçilerin de bu gücün farkına varması lazım. Asıl korkması gereken onlar, biz değiliz. Cesur olmalı, yan yana durmalı ve haklarımız için mücadele etmeliyiz.

Bize ulaşarak sektördeki tüm emekçilerin sesi olduğunuz için çok teşekkür ederiz.

Bize bu imkânı sunduğunuz, sesimizi duyuracak bir kanal yarattığınız için ben de tüm işçi arkadaşlarım adına teşekkür ederim.

